

صَلَاةُ الصَّالِحِينَ

چگونه صحیح نماز بخوانیم؟

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلْفًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ

يُذْهِبْنَ أَسْفِثَ النَّاسِ إِنَّكَ ذِكْرُنِي لِلذَّكْرِ كَرِيمٍ ﴿١١٤﴾

و در دو طرف روز و اوایل شب نماز را برپا دار، که نیکی ها، بدی ها را از بین می برد. این تذکر من برای پند گیرندگان است.

امیرالمؤمنین علی (ع) می فرمایند: از حبیب رسول خدا (ص) شنیدم که فرمود: «امید بخش ترین آیه در قرآن این آیه است.» سپس پیامبر (ص) ادامه دادند: «یا علی! سوگند به خداوندی که مرا بشیر و نذیر به سوی مردم مبعوث کرد و وفای که انسان برای نماز وضو بگیرد، گناهانش ریخته می شود و زمانی که رو به قبله کند، پاک می شود. یا علی! مثال اقامه کننده ی نمازهای روزانه، مثل کسی است که هر روز پنج مرتبه در نهر آبی که جلوی منزل اوست خود را شستشو کند.»

تفسیر مجمع البیان ۲: ۱۲

سرشناسه: باوفا، محمدرضا، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور: صلوة الصالحين: چگونه صحیح نماز بخوانیم؟/مؤلف محمدرضا باوفا.
مشخصات نشر: قم: فاتح خیبر، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص.؛ مصور (رنگی)، جدول؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۸۵-۱۱-۱
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.

موضوع: نماز
موضوع: نماز - فلسفه
موضوع: نماز - تاثیر
موضوع: نماز - اهنمای آموزشی
رده‌بندی کنگره: BP۱۸۶ ب۲ص ۱۳۹۴
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۳۵۳
شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۷۹۷۵۶

لطفاً به این کتاب توجه کنید. این کتاب به شما کمک خواهد کرد...

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۸۵-۱۱-۱

انتشارات فاتح خیبر

شمارگان: ۳۰۰۰

نوبت چاپ: اول / پاییز ۱۳۹۴

چاپ: گله‌ها

صفحه‌آرایی: زیبا کتاب

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

قیمت برای اهدا کنندگان: ۵۰۰۰ تومان

«خرید از مرکز بخش کتاب گل یاس»

مرکز بخش کتاب گیلان

تلفن: ۳۷۷۴۸۸۹۰ - ۰۲۵

همراه: ۰۹۱۳۲۵۱۸۰۹۲

صندوق پستی: ۳۷۱۵۵/۶۱۳۷

فهرست مطالب

مقدمه	۷
فصل اول: در باب چرایی خواندن نماز...؟	۱۱
چرا باید نماز بخوانیم؟	۱۲
نماز و نیاز فطری پرستش	۱۳
نماز و طلب نیاز	۱۴
نماز و تخلیه بار منفی انسان	۱۵
نماز ترمزی در مقابل گناهان	۱۵
نماز و جلوگیری از غره شدن و افتادن در دام هلاکت غره و رومی	۱۶
پاسخ به چند شبهه	۱۷
سخنی با والدین محترم	۲۷
فصل دوم: فضایل، برکات نماز و عواقب ترک و یا سبک شمردن آن ...	۳۱
فضایل و برکات نماز از نگاه روایات	۳۲
نماز در قرآن	۴۰
برخی از نام‌های نماز در قرآن	۴۱
پاداش نماز	۴۳
نماز و محو گناهان روزمره	۴۳
نماز، امیدی برای بخشیده شدن	۴۵

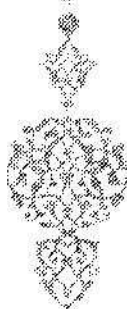
۳۹	 خصلت نماز
۴۶	 ترک نماز، گناهی به بزرگی کفر
۴۷	 اگر طالب بهشت هستی
۴۸	 سبک شمردن مقام نماز
۵۰	 تواضع و فروتنی در برابر خالق، شرط قبولی نماز
۵۱	 حق نماز در کلام امام سجاده علیه السلام
۵۲	 نماز چهارده معصوم علیهم السلام و حالات ائمه معصومین علیهم السلام در نماز
۵۳	 حد و شروط مقبولیت نماز در پیشگاه الهی
۵۴	 فضیلت نماز اول وقت و حفظ اوقات نمازهای پنجگانه
۵۴	 فضیلت نماز اول وقت و آخر وقت
۵۴	 ثواب به جای آوردن نمازهای واجب در اول وقت
۵۷	 کسب و کار و نماز اول وقت
۵۷	 نماز جماعت
۵۹	 فلسفه نماز جماعت
۶۱	 فضایل، ثواب و فواید نماز جماعت
۶۷	 آثار و نتایج نماز جماعت برای مسلمین
۶۹	فصل سوم: آموزش و نکات و شرح اعمال نماز
۷۰	 اهمیت آموزش نماز
۷۰	 آموزش نماز
۸۱	 قنوت
۸۳	 سجود
۸۶	 تشهد
۸۷	 سلام
۸۸	 ترتیب
۸۸	 موالات
۸۸	 ذکر چند مکروه نماز

نکات و مستحبات مربوط به نماز جماعت.....	۸۹
شرح یک نماز کامل توسط امام صادق (ع).....	۹۲
فصل چهارم: آموزش جزء به جزء و تصویری وضو، تیمم و نماز.....	۹۵
فصل پنجم: در آداب و اسرار نماز.....	۱۱۳
اخلاص در نماز.....	۱۱۴
حضور قلب در نماز.....	۱۱۷
اهیت صور قلب در نماز.....	۱۱۸
بیان سبزی از اسرار نماز.....	۱۲۷
حفظ آرامش در نماز.....	۱۲۸
بیان سر رعایت آداب نماز.....	۱۲۸
بیان آداب و اسرار تکیه و اجزای نماز.....	۱۲۹
اهمیت و فضایل به جا آوردن قنوت.....	۱۳۲
اسرار و آداب رکوع.....	۱۳۳
اسرار و آداب سجده.....	۱۳۶
فضایل و ثوابهای سجده.....	۱۳۸
اسرار و آداب تشهد.....	۱۴۲
اسرار سلام نماز.....	۱۴۴
نکاتی از نماز در کلام امام صادق (ع).....	۱۴۵
تعدادی از اشتباهاتی که در بین نمازگزاران متداول می باشد.....	۱۴۸
فصل ششم: آموزش و آشنایی با مقدمات، تعقیبات و شکیات نماز و اسرار، فوائد، نکات و احکام آنها.....	۱۵۱
وضو.....	۱۵۲
تیمم.....	۱۵۸
لباس نمازگزار.....	۱۶۰
مکان نمازگزار.....	۱۶۲

- ۱۶۵ مسواک کردن دندان ها
- ۱۶۵ استعمال عطر و خوشبو بودن برای نماز
- ۱۶۶ خواندن نماز با انگشتر عقیق
- ۱۶۶ اذان و اقامه
- ۱۷۳ تعقیبات نماز
- ۱۷۵ نکاتی پیرامون دعا کردن
- ۱۸۲ شکایات نماز
- ۱۸۴ سه سهو

www.ketab.ir

مقدمه

هنگامی که صحبت از اعدای بادی و عبادت پروردگار به میان می‌آید، اولین عملی که در نظر بسیاری از مسلمانان ظاهر می‌گردد نماز می‌باشد. تمامی فرقه‌های مسلمانان جهان (اعم از شیعه و سنی) در اصل نماز و نقش آن در برقراری ارتباط با معبود و خداوند یکتا افعال طر دارند و فقط در صورت فیزیکی به جای آوردن آن، اختلاف نظرهایی در بین فرقه‌های مختلف مسلمانان وجود دارد.

هر فرد مسلمان بسته به میزان معرفت و تقوای خویش، می‌تواند از نماز برای تقریب بیشتر به درگاه الهی بهره‌مند گردد و برای تکامل و تحریک به پروردگار به وسیله‌ی نماز، منتهایی را نمی‌توان تصور نمود. نماز وسیله‌ای است که در هر زمان و در هر مکان که انسان اراده نماید تا با پروردگار خویش ارتباط برقرار کند، برای او دردسترس بوده و برای گذر از پستی و بلندی‌های زندگی در دنیا بهترین کمک و یاور خواهد بود. خداوند در قرآن کریم صراحتاً به انسان خاطر نشان می‌نماید که در موانع و پیچ و خم زندگی از نماز یاری

بطلبد:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ، إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ»

ای کسانی که ایمان آورده اید، از شکیبایی و نماز یاری جوئید؛ زیرا خدا با شکیبایان است.^۱

و همین نماز حتی در قلب سیاه چال های جباران عباسی، تنها مونس و همدم حضرت امام جعفر صادق (ع) بوده است.

البته باید توجه داشت که از نمازی می توانیم بیشترین بهره را ببریم و در ابعاد مختلف زندگی از اثرات آن استفاده کنیم که کامل و با شئون خاص و رعایت ادب در حضور الهی باشد و با نمازی که صرفاً نام نماز بر آن نهاده شود و از سر رب تکلف خوانده شود، نمی توان سلوک داشت و به مقامات عالی رسیده و بهره مندی کافی را از آن برد؛ نمازی که با روح و توجه باشد. البته باید توجه داشت تفکر و تدبیر که با خود می گوئید: «حال که نمی توانم نماز با روح بخوانم، پس قیام آن کرده و اصلاً نمی خوانم» نیز تفکر باطل و نادرستی می باشد و باید دانست نمازی که صحیح، ولو بی حضور قلب خوانده شود، مورد قبول پروردگار خواهد بود، فطرتاً اثرات مثبتی را در زندگی خواهد داشت، ولی تأثیر آن زیاد و به اندازه ی یک نماز توجه، نخواهد بود. حضرت امام صادق (ع) در روایتی می فرمایند: «هر کس درست دارد بداند نمازش مورد قبول قرار گرفته یا نه، باید ببینید آیا نمازش او را از بدی ها و زشتی ها باز داشته یا خیر؟ نماز هر فرد به مقداری که او را از فحشا و منکرات باز دارد، مورد قبول است.»^۲

در این کتاب سعی شده به آداب و مستحبات مختصری از اعمال قبل، حین و بعد از نماز اشاره شود (البته این موارد اشاره شده تمامی آداب و

۱. سوره مبارکه بقره، آیه ۱۵۳.

۲. بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۱۹۸.

مستحبات نماز نمی باشند) و افرادی که قصد دارند مستحبات، احکام و ادعیه ی بیشتری از اعمال نماز را انجام دهند می توانند به کتابهایی مانند رساله توضیح المسائل مراجع تقلید، مفاتیح الجنان و... مراجعه نمایند. اما باید توجه داشت که انجام آداب و مستحبات نماز، بسته به حال و اشتیاق فرد باید انجام پذیرد و به جای آوردن آنها نباید خللی در اصل نماز ایجاد نماید؛ به عنوان مثال نمازی که کوتاه ولی با حضور قلب، در اول وقت و با اشتیاق انجام شود، بهتر از نمازیست که با انجام مستحبات و آداب، ولی با تسلیت، بی میلی، از روی عادت و تکرار و در خارج از اول وقت خوانده شود. پس سرفرد می بایستی به اندازه ی شوق و حالی که نسبت به رعایت آداب مستحبی نماز (مانند آداب قرائت و قیام و...) دارد، به انجام آنها بپردازد.

هدف گذار، در تالیف این کتاب، بیان مطالبی در باب «چرایی»، فضایل و آثار و نحوه انجام یافتن از صحیح و برقراری ارتباط با خالق و معبود خویش و در عین حال حفظ انصاف و گنجه گویی در این باب بوده است؛ و گر نه صحبت از مهمترین و بزرگترین عمل عبادی انسان، در این مجال اندک نمی گنجد و نگارش کتابهای متعدد در این باب طلبد. نکته ای که ذکر آن ضروری به نظر می رسد آن است که مطالعه مطالب این کتاب به همه افراد در همه ی سنین پیشنهاد می گردد و لزوماً این کتاب تنها مورد استفاده ی افرادی که بنا دارند نماز را برای اولین بار آموزش ببینند، نمی باشد؛ چرا که اولاً چه در آموزش تصویری نماز و چه در بیان اسرار نماز، به نکاتی اشاره شده که شاید کمتر مورد توجه واقع می شود (و لذا متأسفانه مشاهده می شوند افرادی که سالها نماز خود را با یک یا چند اشتباه به جا آورده اند و هیچگونه بازنگری در نحوه نماز خواندن خویش ندارند و متوجه غلط نماز خواندن خویش نیستند) و نیز ثانیاً مطالب ممکن است در طول زمان و به سبب درگیری های روزمره در زندگی - با تلاش نفس و یا شیطان - مورد فراموشی

قرار گیرد و به همین سبب مطالعه هر چند وقت یکبار کتاب به لحاظ یادآوری و تذکر دائمی به خودمان در لزوم و چگونگی برقراری ارتباط با معبود خویش، توصیه می‌گردد.

نکته‌ی آخر آن که سعی نماییم با اهدای این کتاب و یا هر کتاب دیگری با موضوع نماز به دوستانمان، نقشی را در ترویج فرهنگ نماز در بین جامعه ایفا نموده و متقابلاً خودمان نیز از برکات مادی و معنوی این عمل بهره‌مند گردیم. پ. در پایان بر خود لازم می‌دانم از زحمات و الطاف دوستان و سروران عزیزم جناب آقای محمد رحمتی شهرضا و همچنین جناب آقای مجتبی تراب‌پور، آقای امیرعلی حاجی‌زاده که در تهیه و تنظیم مطالب و تصاویر کتاب کمال بررگاری و همکاری را با حقیر داشته‌اند، بالاترین مراتب تشکر و سپاسگزاری را داشته باشم.

امیدوارم خداوند متعال، ثواب عمل به آنچه نگاشته‌ام را به خود من، و نیز توفیق نماز و عبادتی در مرتبه‌ی اولیاء و خاضان درگاهش را روزی و نصیب همه‌ی ما بفرماید و همچنین امید آن که این تلاش ناچیز مورد قبول درگاه حق و همچنین مورد تایید و نظر حضرت ولی عصر علیه السلام قرار گرفته و ذخیره‌ای برای فردای قیامت حقیر باشد.

محمد رضا خا

ذی الحجة ۱۴۳۷ هجری